

VLARIO-DAG 2016: HOE MAAKT EEN GEMEENTE DE RIOLERING ZICHTBAAR VOOR ZIJN BURGER?

De jaarlijkse VLARIO-dag wordt ook anno 2016 een cruciaal moment voor de hele Vlaamse rioleringssector. Naar goede gewoonte komen alle stakeholders van deze industrie op dinsdag 22 maart naar de Jan Van Rijswijcklaan in Antwerpen afgezakt om er in Antwerp Expo een uitvoerige stand van zaken over alle aspecten inzake het Vlaamse rioleringsbeheer te krijgen.

De VLARIO-dag 2016 wordt opgebouwd rond 3 thema's en we plaatsen dit jaar de burger centraal.

- economisch aspect
- ecologisch aspect & waterbeheersing
- handhaving

Het programma houden we nog even achterwege maar we kunnen nu al meegeven dat het zowel inhoudelijk als audiovisueel een leuke, interessante en verrassende VLARIO-dag zal worden.

*Noteer alvast **22 maart 2016** in je agenda en maak dit gerust ook over aan je collega's.*

TERUGBLIK KENNISUITWISSELINGSDAG VLARIO-RIONED

Op 8 oktober hield VLARIO samen met RIONED een kennisuitwisselingsdag rond het thema 'Omgaan met hemelwater'. Hierbij waren 40 Vlaamse en 40 Nederlandse experts aanwezig. De doelstelling was om van elkaar te leren op gebied van afkoppelen, handhaving, ontwerp en dimensionering van het RWA-stelsel, verticale infiltratie en de opmaak van het hemelwaterplan. Daarenboven vonden er nog 2 veldbezoeken plaats in Turnhout. De kennisuitwisselingsdag werd door de deelnemers als leerrijk en interessant ervaren en zeker voor herhaling vatbaar!

In elke sessie werd de context van beide landen ingeleid door een Nederlandse en een Vlaamse spreker. Dit leidde tot geanimeerde gesprekken tijdens en buiten de sessies. VLARIO directeur Wendy Francken en RIONED directeur Hugo Gastkemper verwelkomden de in totaal 80 deelnemers.

Daarna gaven zij elk een analyse van de theorie (wet- en regelgeving) en de praktijk voor het omgaan met regenwater voor Vlaanderen en Nederland. Voor beide landen geldt dat goede verwerking van regenwater alleen maar belangrijker wordt, gezien de klimaateffecten, de steeds toenemende verharde oppervlakte en de beperkte ruimte voor water en waterlopen.

AANPAK HEMELWATER

De Ladder van Lansink blijkt zowel in Vlaanderen als in Nederland het uitgangspunt te zijn om de voorkeursvolgorde voor het verwerken van regenwater te bepalen:

1. Opvang voor hergebruik;
2. Infiltratie op eigen terrein;
3. Buffering met vertraagd lozen in een oppervlaktewater of een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater;
4. Lozing in de hemelwaterafvoerleiding (RWA) in de straat;
5. Wanneer niets anders mogelijk is, afvoer via (gemengde) riolering.

In Vlaanderen is bij wet vastgelegd dat men bij nieuwbouw/herbouw een hemelwaterput met hergebruik dient te plaatsen en de overloop op een infiltratievoorziening aangesloten dient te zijn (GSV Hemelwater). De overloop van deze infiltratievoorziening kan aangesloten worden op de RWA-leiding op openbaar domein. In Nederland bepaalt de gemeente zelf of zij nadere regels voor hemelwater bepalen. Deze visie wordt ontwikkeld vanuit het hemelwaterplan dat elke gemeente heeft laten opmaken om ieders verantwoordelijkheid en de praktische consequenties ervan expliciet te maken.

OVERTUIGEN, DREIGEN OF STRAFFEN?

In een sessie over handhaving lichtte Rob Hermans (RIONED) toe welke juridische instrumentarium gemeenten hebben om particulieren hun eigen verantwoordelijkheid te laten oppakken. Gemeenten dienen te zorgen voor een goede onderbouwing, waarbij ook het GRP (gemeentelijk rioleringsprogramma) een belangrijke rol vervult. In de praktijk heeft nog maar 6% van de gemeenten een hemelwaterverordening. In Vlaanderen daarentegen bestaat al heel wat Vlaamse wetgeving, zowel voor gemeenten als voor de burger, maar dient de opvolging en handhaving nog vorm te krijgen. Momenteel wordt er via de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) gewerkt aan een document waarin alle mogelijkheden tot opvolging en handhaving uiteengezet worden zodat de gemeenten/rioolbeheerders dit beter kunnen organiseren voor hun grondgebied.

ONTWERPEN EN DIMENSIONEREN

Harry van Luijtelaar (Stichting RIONED) en Bart Neyrinck (Infrax) bespraken met de deelnemers het ontwerp en de dimensionering van regenwatersystemen. Bart Neyrinck vertelde hoe op basis van de Code van Goede Praktijk en de GSV Hemelwater tot een optimaal hemelwaterstelsel gekomen wordt. Harry van Luijtelaar gebruikte Raintools om verschillende situaties te verduidelijken. Wederzijds is hier de intentie uitgesproken om nauwer te gaan samenwerken.

GEMEENTELIJKE AFKOPPELPROJECTEN

Nico Rottiers (Stad Aalst) vertelde hoe de stad motiverings- en juridische instrumenten gebruikt voor haar afkoppelprojecten en daarnaast ook het regenwater op openbaar domein verwerkt. Wat daarbij helpt is dat sinds 1990 in Vlaanderen het hele rioolsysteem opnieuw doordacht en vernieuwd is om de zuiveringsgraad te verhogen.

In de namiddag waren twee veldbezoeken voorzien. Steven Mateusen van Stad Turnhout leidde een grote groep langs enkele gerealiseerde afkoppelprojecten. Een andere groep deelnemers ging kijken bij

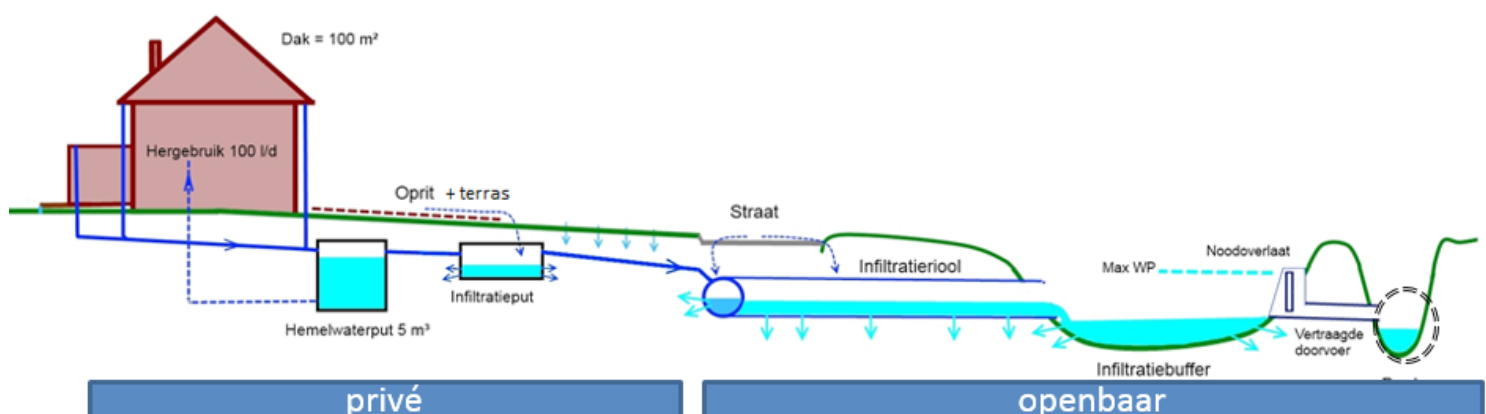
de keuring van de privériolering van een nieuwbouwwoning. De regelgeving rond de keuring, de uitvoering en de meest voorkomende fouten werden hier toegelicht.

VERTICALE INFILTRATIE

In Nederland heeft men op diverse plaatsen al ervaring met verticale infiltratie. Gerard ten Bolscher van Rijssen-Holten toonde hoe in zijn gemeente dringend maatregelen nodig waren om ernstige wateroverlast bij hevige regenbuien op te lossen, en hoe op de stuwwal en hoog op het zand diepte-infiltratie uitpakt. In Vlaanderen is er minder ervaring met verticale diepte-infiltratie. Bart Aendeckerk (Agentschap Wegen en Verkeer) stelde enkele van deze projecten voor. Nader onderzoek wordt verricht naar werking in verschillende bodemsoorten en onderhoudsregimes.

Tot slot, deze eerste Vlaams-Nederlandse kennisuitwisselingsdag was een informele ontmoeting tussen vakgenoten, die levendig uitwisselden en elkaars achtergrond, cultuur en praktijk leerden kennen.

VLARIO en Stichting RIONED gaan dit zeker herhalen, waarbij nu een Nederlandse gemeente gastheer zal zijn. De beoogde datum is 6 september 2016.

OPLEIDING ONTWERP RIOLERING – MODULE 11 VERKAVELINGEN

De opleiding ontwerp van rioleringen is een 10-daagse opleiding waarbij alle aspecten aan bod komen voor een goed ontwerp van de riolering te bekomen. De laatste jaren dient men ook bij verkavelingen goede oplossingen te bedenken voor de afvoer van het hemelwater en ook in de nieuwe GSV Hemelwater legt men op dat men voor de dimensionering van een infiltratie- of buffervoorziening rekening dient te houden met het aantal kavels. De gemeentebesturen/provincies moedigen zelfs aan hier creatief mee om te gaan en water een plaats te geven in het landschap.

Omdat verkavelingen een specifieke aanpak vereisen hebben we hiervoor een extra module uitgewerkt in onze opleiding. Hierbij komt de regelgeving en de praktijk in de vorm van een stappenplan aan bod.

Deze module zal begin 2016 gehouden worden voor iedereen die de opleiding ooit gevolgd heeft. Nadien zal deze module toegevoegd worden aan de volledige opleiding die plaats zal vinden in het najaar.

Meer info en inschrijven:

www.vlario.be/activiteiten/opleidingen-studiedagen/module-11-verkavelingen/

ACTIVITEITENVERSLAG WERKGROEP 1:

FINANCIERING VAN GEMEENTELIJKE RIOLERINGEN

Via de opmaak van de zoneringsplannen en Gebiedsdekkende Uitvoeringsplannen (GUP) gaf het Vlaams Gewest (VMM) in samenwerking met de rioolbeheerders en gemeenten de voorbije jaren invulling aan de planning van de waterzuiveringsinfrastructuur in Vlaanderen. De grote uitdaging is en blijft echter de structurele financiering van de uitvoering van deze plannen.

WG 1 neemt de financiering van de rioleringen onder de loep, om op basis hiervan, correcte en objectieve informatie aan te leveren die de betrokken partijen toelaten onderbouwde beleidsmatige beslissingen te nemen. De werkgroep voerde reeds onderzoek naar de sluitende financiering door middel van een financieel model en maakte een analyse van oorzaken van geblokkeerde subsidiedossiers en definieerde hiervoor voorstellen tot oplossing.

De werkgroep wil vanuit het financieel standpunt een belangrijke bijdrage leveren tot de verbetering van het leefmilieu door:

- Analyseren hoe we als sector vooruit kunnen gaan en effectief resultaten boeken;
- Op vraag van het Kabinet Leefmilieu, de VMM of de leden van VLARIO voorstellen uitwerken op basis van concrete cijfers m.b.t. de uitvoering regeerakkoord en beleidsnota Omgeving;
- Het systematisch verzamelen van financiële informatie van de rioolbeheerders om van hieruit correcte analyses en aanbevelingen te kunnen formuleren;
- De verzamelde informatie te bestuderen, te verwerken en maximaal te verspreiden;
- Een overlegplatform te zijn tussen de boveng vermelde domeinen met de bedoeling op een neutrale en objectieve manier alle betrokkenen actief te steunen in hun streven naar maximale kwaliteitsverbetering tegen een maatschappelijk verantwoorde kost;
- Het formuleren van objectieve en onderbouwde standpunten en/of neutrale voorstellen ten aanzien van het Vlaams en/of federaal waterbeleid.

De laatste maanden is de werkgroep vooral bezig, om vanuit een consensusmodel met alle betrokken partners, beleidsondersteunend werk te verrichten richting VMM en dit in het kader van de procedurele wijzigingen van het subsidiebesluit. Met deze wijzigingen willen alle actoren vooral een optimaal gebruik van de middelen nastreven.

We hopen op de VLARIO-dag van 22 maart 2016 hierover meer concrete info te kunnen geven.

GEMEENTE
IN DE KIJKER

Foto door Jan Maenhout

IEPER PROJECT 'DE VLOEI'

In Ieper is momenteel het project 'De Vloei' in uitvoeringsfase waarbij een grote verkaveling omgebouwd wordt tot een echte 'waterwijk' met duurzame woningen. De behandeling van het hemelwater in deze wijk staat centraal en is mooi geïntegreerd in het landschap.

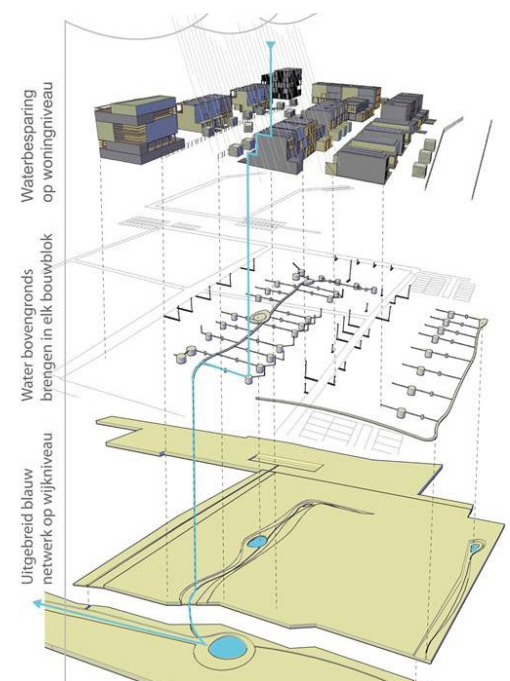
Uitleg door Hein Lapauw, duurzaamheidsambtenaar Ieper

In het kader van de duurzame wijk werd een ambitiesnota opgemaakt. Hier werden alle duurzame aspecten vastgelegd zowel ruimtelijk, sociaal als economisch. Eén van de ambities was het water te laten infiltreren, te bufferen en op het eigen terrein te houden. Hiervoor werd een waterstudie uitgevoerd om te berekenen hoeveel water we konden bufferen op eigen terrein waardoor geen RWA werd aangelegd. Al het hemelwater wordt bovengronds afgevoerd, de overlopen van de hemelwaterputten komen terecht in de wadi/grachten systeem. Dit was enorm kostenbesparend.

De wijk wordt klimaatbestendig aangelegd door het realiseren van een blauw groen netwerk. Het blauw groen netwerk dient om het hemelwater te bufferen maar creëert ook extra groene (publieke) ruimtes in de wijk. Om het bufferend vermogen van de waterpartijen te dimensioneren werd een waterstudie uitgevoerd in het kader van het Europees project Future Cities.

De aanleg van de wegen, waterinfrastructuur, riolering en groene zone zijn gestart in juli 2014. Als de infrastructuur is aangelegd, kunnen de eerste woningen gebouwd worden. Wellicht zal dit in 2016 zijn. 2/3e van de wegen is intussen aangelegd, verschillende wadi's zijn reeds gegraven en ingezaaid. Eind 2015 start men met de aanleg van de nutsleidingen.

Het gebied omvat tien hectare, waarin 257 woonegelegenheden zullen worden neergezet. Alle woningen zijn voorzien van een hemelwaterput. Het water zal gebruikt worden voor toiletspoeling, wasmachine en de tuin te besproeien. Op de platte daken op de eerste verdieping worden groendaken aangelegd om het regenwater te bufferen. Het overtollige regenwater komt terecht in een bovengronds grachtensysteem.

De overlopen van de wadi's en grachten, wat in principe heel beperkt is, gaan ondergronds naar de RWA-riolering in de aanpalende straat.

De wadi's gelegen in de tuindelen of semi-private tuinen worden onderhouden door de bewoners onder de vorm van een syndicus. De bufferbekkens en grachten op publiek domein worden onderhouden door de stad. Voor het onderhoud van het openbaar groen werd samen met Vives Hogeschool een beheersplan opgemaakt om de juiste vegetatie op de juiste plaats aan te planten. Bij de overdracht van het openbaar domein van de verkavelaar naar de stad kan men prefect inschatten hoeveel manuren nodig zullen zijn om het publiek domein pesticiden vrij te onderhouden. Dit initiatief kwam van de gebiedswerking provincie West-Vlaanderen om dit te proberen in de duurzame wijk.

TOEZICHTER, EEN UITSTERVEND BEROEP?

Infrastructuurwerken worden meestal uitgevoerd op het openbaar domein. Infrastructuurwerken, zoals riolerings- en wegenwerken, wegverbredingen, versmallingen, aanleg van fietspaden,... belangen iedereen aan. Maar iedere weggebruiker ondervindt ook de lasten van deze werken door de ermee gepaard gaande hinder.

Het is dan ook van het grootste belang dat deze werken, in de kortst mogelijke tijd uitgevoerd worden en in het bijzonder ook goed uitgevoerd worden. Een foute uitvoering vraagt veel meer tijd omdat alles driemaal uitgevoerd moet worden. Een 1ste keer voor de foutieve uitvoering, een 2de keer om dit op te breken en een 3de keer om het opnieuw en dan goed uit te voeren. Daarom is, naast een degelijke voorstudie en een degelijk ontwerp ook een vakkundige uitvoering belangrijk en noodzakelijk.

Een goede uitvoering begint met degelijk opgeleid personeel bij de aannemer, iemand die weet waar hij mee bezig is en op de hoogte is (en blijft) van de uit te voeren technieken en de hieraan gestelde eisen. Maar om zeker te zijn van de kwalitatieve uitvoering is er een degelijke opvolging (controle) van de werken noodzakelijk.

Deze opvolging gebeurt in beperkte mate door de ontwerper maar voor de dagdagelijkse gedetailleerde opvolging van de uitvoering en de kleine akkefietjes, is een permanente opvolging van de werken noodzakelijk, vooral om onmiddellijk te kunnen bijsturen. Elke niet-uitgevoerde fout is tijdswinst en kwaliteitswinst.

Een 50-tal jaar geleden heeft men dat ingezien en werd de functie van toezichter in het leven geroepen. Deze functie is in de loop van de tijd verfijnd en veel-eisend geworden. De toezichter ziet erop toe dat de aannemer de correcte materialen gebruikt en de uitvoering van de werken volgens de voorschriften van het bestek verlopen, maar stuurt ook bij waar nodig. Hij is het eerste aanspreekpunt op de werf voor de buurt en voor de opvolging van de vele dagdagelijkse kleine problemen, die opgelost worden voordat ze zich stellen.

Concreet moet de toezichter vooral 'toekijken' op de kwaliteit van de uitvoering van de voorziene werken, op de kwantiteit van de uitgevoerde hoeveelheden, in het bijzonder bij het soort werken welke achteraf niet meer zichtbaar zijn zoals bij opbraakwerken, grondverbeteringen, diktes van funderingen, huis-aansluitingen, verdichtingen van de sleuven, opgebroken verhardingen,... Bij dergelijke werken is het vaststellen van de uitgevoerde hoeveelheden of controle achteraf vrijwel onmogelijk. Of bijvoorbeeld de uitvoering van grondverbeteringen, waar wel en waar niet, kan enkel ter plaatse worden vastgesteld en opgemeten. Tot slot is nog te vermelden dat de opmeting van de uitgevoerde werken, ondanks foto's of film, nooit beter kan beoordeeld worden, dan door een visueel nazicht door de man ter plaatse.

Een niet te miskennen positief effect bij de inzet van een toezichter is dat er meer eerlijke concurrentievoering tussen de aannemers plaatsvindt. Zo kan de inzet van een toezichter wellicht voorkomen dat als de aannemer bijvoorbeeld de zandcementfundering moedwillig minder breed of minder dik uitvoert, deze met een lagere prijs zal inschrijven en een (eerlijke) collega-aannemer benadelen.

De laatste jaren wordt de toezichter door sommige opdrachtgevers of besturen spijtig genoeg niet meer ingezet of vervangen. Men denkt daardoor onterecht kosten te kunnen uitsparen. Een dergelijke houding kan onbewust leiden dat we tevreden zijn met minderwaardige uitvoeringen.

Indien men 'waar voor zijn geld' wilt met een lange levensduur is de inzet van een degelijke en goed

opgeleide toezichter onontbeerlijk en noodzakelijk. De toezichter is dus een onmisbare partij voor kwalitatief werk!

Er worden in de loop van 2016 nog nieuwe opleidingssessies voorzien.

DUURZAAM BEHEER VAN STEDELIJKE OVERSTROMINGEN

Op 16 november en 3 december 2015 werden te Brussel en Hennef symposia gehouden van het European Water Association (EWA), mede door VLARIO georganiseerd. Prof. Patrick Willems (KU Leuven, Afdeling Hydraulica) en zijn team gaven er lezingen over pluviale stedelijke overstromingen en het duurzaam beheer ervan. Hij lichtte er toe dat de bezorgdheid om zulke overstromingen, die het gevolg zijn van extreme regenval en het overschrijden van de afvoercapaciteit van rioleringen en/of kleine waterlopen, wereldwijd al maar toeneemt.

Op 3 oktober van dit jaar zorgde een extreme regenbui met 180 mm in enkele uren nog voor 17 doden in de streek van Cannes en Nice. Zulk groot buivolume heeft zich in Vlaanderen gelukkig nog niet voorgedaan, maar onze steden hebben wel reeds frequent te kampen met wateroverlast als gevolg van rioleringsoverstromingen. De toenemende urbanisatie en de klimaatverandering zijn daarbij twee zorgpunten.

De urbanisatietrend heeft sinds de jaren '70 voor meer dan een verdubbeling gezorgd van de hoeveelheid verharding (van 4% in de jaren '70 tot meer dan 10% nu). Hierdoor stroomt regenwater in grotere hoeveelheden en sneller af naar de riolering, met grotere piekafvoeren en toenemende kans op wateroverlast als gevolg. De dichtere bebouwing zorgt ervoor dat water op straat sneller tot schade leidt. Tegelijkertijd kan het regenwater niet langer in de grond infiltreren, terwijl vooral in Vlaanderen de grondwaterreserves in de toekomst broodnodig zullen zijn voor de watervoorziening. De waterbeschikbaarheid staat in bepaalde streken van Vlaanderen nu al onder druk, en klimaatprognoses geven aan dat dit de komende decennia in zeer sterke mate verder zal verergeren.

Prof. Willems heeft recent een studie gedaan naar extreme regenval voor de Stad Antwerpen. Dit gebeurde in het kader van het EU Burgemeestersconvenant dat de stad ondertekende inzake klimaatdoelstellingen. Door het hitte-eilandeffect (stad is gemiddeld 4 graden warmer dan het platteland daarrond, tijdens hete zomermaanden zelfs 8 à 9 graden warmer; cfr. studie VITO) zijn de extreme neerslagintensiteiten

in bepaalde zones van de stad hoger dan elders. De klimaatverandering zal in de toekomst voor een bijkomende toename zorgen. Rio-link berekende dat dit voor een aanzienlijke toename zal zorgen in de criticiteit van rioleringsoverstromingen, dus dat de stad Antwerpen er erg kwetsbaar voor is. Reeds nu is het aantal pluviale overstromingen er zeer hoog; de laatste twee jaren deden ze zich bijvoorbeeld voor op 21 juni 2013, 27 juli 2013, 7 november 2013, 30 juni 2014, 10 juli 2014, 8 augustus 2014, 26 augustus 2014, enz...

Vraag is hoe wij best het hoofd bieden aan deze evolutie naar de verhoogde risico's inzake pluviale overstromingen? Het antwoord bestaat in een meer duurzaam waterbeheer, dat maximaal inzet op bronmaatregelen zoals ontharding in combinatie met laagteberging en infiltratie, zowel op het openbare domein als op privéterreinen. Beschikbare open ruimtes zijn schaars en dienen meervoudige functies te krijgen, aangezien regenwaterberging en -infiltratie perfect combineerbaar zijn met groenbeheer, recreatie, sport, enz. Het vraagt een betere afstemming tussen de betrokken beleidsdomeinen en een doordachte stedelijke ruimteplanning. Een concrete gevalstudie voor Turnhout gaf aan dat indien 22 groene, open ruimtes in de stad maximaal zouden benut worden voor regenwaterberging en infiltratie voor een totale oppervlakte van slechts 1% van de totale afstromingsoppervlakte, dit voor een 20-jarige bui het totale overstromingsvolume met 50% zou verminderen.

Naast het verminderen van de kans op rioleringsoverstromingen via zulke bronmaatregelen, dient er ook ingezet te worden op maatregelen die de gevolgen verminderen voor de resterende overstromingen. Lokale maatregelen gekoppeld aan wegeaanleg en straatinrichting kunnen soms grote effecten geven. Daarnaast wordt gewerkt aan een verbeterde meting en voorspelling van lokale zomeronweders en rioleringsoverstromingen (project PLURISK: <http://www.kuleuven.be/hydr/plurisk>).

MÉÉR LOKAAL-PACT-BUDGET VOOR RIOOLPROJECTEN

Vlaanderen heeft twee systemen om de aanleg van gemeentelijke rioleringen te ondersteunen. De gemeente of haar riolbeheerder kan een subsidie-aanvraag indienen voor de uitvoering van een rioolproject in haar opdracht. Of de gemeente of riolbeheerder kan vragen dat het rioolproject als 'lokaal pact project' wordt opgenomen op het optimalisatieprogramma (OP) van Aquafin en wordt uitgevoerd door Aquafin ten laste van het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse regering besloot bij de begrotingsbesprekingen voorjaar 2015 om het budget voor de lokaal pact rioolprojecten met 30 miljoen euro per jaar (5 jaar lang) te verhogen zodat via de optimalisatieprogramma's OP 2017 tot en met OP 2021 telkens in totaal 130 miljoen euro ter beschikking wordt gesteld voor lokaal pact projecten.

De Vlaamse regering legde daarom een uitbreiding vast van de categorieën van projecten die in aanmerking komen voor opname als lokaal pact project. De procedures worden momenteel verder in detail herbekeken. Lokaal pact projecten die onderdeel zijn van het gemeentelijk rioolstelsel zullen na de aanleg voor beheer worden overgedragen aan de gemeente of gemeentelijke riolbeheerder. Hiervoor wordt een overeenkomst afgesloten tussen de gemeente of gemeentelijke riolbeheerder en Aquafin. VMM neemt hierin een rol als scheidsrechter op. De ontwerp overeenkomst wordt een van de komende dagen voorgelegd aan minister Schauvliege.

Bron: VWSG-Milieumail 2015/3

H₂O ONLINE

VLARIO INFORMEERT OVER ARTIKELS VAKBLAD H2O ONLINE

Het wetenschappelijk tijdschrift “WT afvalwater” heeft opgehouden te bestaan. De noodzaak blijft echter om, naast het informatieve “vakblad riolering”, wetenschappelijke artikelen te publiceren in het Nederlands om zodoende de actoren op het terrein van stedelijk waterbeheer te informeren over onderzoek dat in Vlaanderen en Nederland gebeurt en dat relevant kan zijn in de praktijk.

Vanaf 2016 zal het vakblad H2O, verbonden aan Koninklijk Nederlands Waternetwerk (KWN), (meer) artikelen opnemen met betrekking tot stedelijk waterbeheer, riolering en afvalwater zuivering.

H2O online verschijnt digitaal en is gratis voor iedereen consulteerbaar.

Zie: www.vakbladh2o.nl/index.php?option=com_easyblog&view=latest&Itemid=246.

Sommige artikelen komen voor een breed, professioneel publiek ingekort in het papieren maandblad H2O. de teksten worden door de redactie op kwaliteit beoordeeld maar er is geen review proces.

Auteursinstructies: www.vakbladh2o.nl/index.php/h2o-online/auteursinstructies.

Het papieren blad “Water Matters” staat ook open voor artikelen over stedelijk waterbeheer. Het verschijnt twee keer per jaar in druk (20 artikelen). De redactie selecteert voorstellen voor artikelen en beoordeelt de artikelen. Meer info: <http://www.vakbladh2o.nl/index.php/watermatters/over-water-matters>.

Auteursinstructies: <http://www.vakbladh2o.nl/index.php/watermatters/auteursinstructies-2>.

De redactie zal uitgebreid worden om het volledige werkveld te beslaan en om de link met Vlaanderen te versterken.

In de nieuwsbrieven van zowel VLARIO, RIONED als Vereniging Stadswerk zal bekendheid gegeven worden aan verschenen artikelen die relevant zijn voor de rioleringssector, afvalwaterzuivering en stedelijk waterbeheer in het algemeen.

We nodigen u uit om artikels in te dienen!

EWA BRUSSELS CONFERENCE 16-18 NOVEMBER 2015 – EEN VERSLAG

Ook dit jaar hield de European Water Association haar jaarlijks congres in Brussel. VLARIO-directeur Wendy Francken had als Chairwoman EWA European Policy Committee de eer om de conferentie met als motto “WATER CHALLENGES FOR EUROPE – STRIVING FOR GOOD STATUS OF EUROPEAN WATERS” te modereren.

Het thema werd doelbewust gekozen, want eind 2015 is de officiële deadline voor de Europese lidstaten om een goede ‘water’-status te behalen. Er is inderdaad de mogelijkheid om, wanneer men het gewenste resultaat niet bereikt, twee keer 6 jaar uitstel te verkrijgen wanneer men kan aantonen dat alle inspanningen zijn geleverd.

Pavel Misiga van de Europese Commissie lichtte uitgebreid toe welke de status op dit moment is en welke de noodzakelijke acties naar de toekomst zijn. De belangrijkste boodschap is dat tegen eind 2015 53% van de oppervlaktewateren een goede status bereiken conform de rapportering van de Europese lidstaten. Dit betekent een verhoging van 10% ten opzichte van 2009. Een goede stap in de juiste richting, maar dit betekent eveneens dat de inspanningen nog groot zijn.

Een van de belangrijkste opmerkingen vanuit de Europese commissie aan de lidstaten was dat het principe van Water Pricing en Cost Recovery (nog) niet wordt toegepast en dat een inadequate prijsstelling van de watervoorraden moet worden rechtgezet. Voor iedere sector (landbouw, industrie en huishoudens) gaf men een aantal aanbevelingen mee.

Vervolgens werd er gesproken over de vooruitgang die is vastgesteld bij de implementatie van de ‘Preliminary Flood Risk Assessment’ en dat deze ‘beoordeling’ een goede basis vormt voor de ontwikkeling van de Flood Risk Management Plans die tegen eind 2015 klaar moeten zijn per lidstaat. Pavel Misiga besloot zijn presentatie met de noodzakelijke toekomstige stappen, namelijk de screening van de tweede versie van de stroomgebiedbeheerplannen. Zijn aanbeveling was dat we moeten komen tot een integrale aanpak en dat er een economische studie moet komen over de waarde van het water en

waterdiensten alsook welke de kost gaat zijn indien men het principe van cost recovery niet toepast.

Aansluitend gaf Dr. Anita Künitzer van het Europees Milieuagentschap hun visie op het thema ‘Water in relatie met de groene economie’. Belangrijkste conclusie hier was dat beleidsvisies voor economische groei moeten afgestemd worden met beleidsdoelstellingen voor het veiligstellen van een gezonde en propere Europese wateren. Dit is enkel mogelijk in samenwerking met alle stakeholders.

Als reactie hierop kregen we een kritische, maar zeer interessante blik vanuit enerzijds de gemeenten en anderzijds de burger. De bekommernissen zijn terecht en met deze info zal de werkgroep binnen EWA verder aan de slag gaan.

Tijdens dag 2 van de EWA-Brussels Conference stond het thema Management centraal. Sessie 1 betreft ‘Regenwatermanagement en bescherming tegen overstroming’. Een zeer actueel thema in het kader van de klimaatwijziging. Na een overzicht van de huidige situatie door DG Environment van de Europese Commissie, werd een holistische blik geworpen op het optimaliseren van riolen en zuiveringsstations.

Aansluitend bracht Professor Patrick Willems een sprekende en gevatte presentatie over het voorkomen van ‘Flash Floods’.

Dit thema is zeer actueel in Vlaanderen en zal nog verder uitgewerkt worden in een praktijkgerichte workshop op 3 december in Hennef (Duitsland).

Met een blik op de toekomst en ook op de Water Framework Directive die in 2019 wordt herzien, sloten we de Brussels Conference af met het thema 'How to achieve Full Cost Recovery', een thema dat ons allen aanbelangt en waar EWA,

maar ook VLARIO zeker nog op zal terugkomen.

De presentaties en foto's van deze geslaagde EWA- Brussels Conference zijn terug te vinden op www.ewa-online.eu/proceedings-reports.html

HOUDERS VAN VLARIO-CERTIFICAAT VOOR DE OPMAAK VAN INSPECTIERAPPORT EN PV BEPROEVING OP VLARIO-WEBSITE.

Op de VLARIO-website kan u vanaf heden de lijst raadplegen van houders van het certificaat Visuele inspectie van rioleringen voor beheerders. Zoals de Europese Normen voor Visuele Inspectie van buitenriolering NBN EN 13508-2 het voorzien dient ook de partij die het inspectierapport beoordeelt een grondige kennis ter zake te hebben.

VLARIO heeft hiertoe dit jaar meerdere sessies van de opleiding 'Visuele inspectie van rioleringen volgens NBN EN 13508-2 en het Standaardbestek 250 versie 3.1' georganiseerd. De houders van dit certificaat hebben na het volgen van deze opleiding een positief examen afgelegd. Het kunnen voorleggen van dit attest zal verplicht worden door de rioolbeheerders en opdrachtgevers, om in de toekomst als leidende ingenieur nog inspectierapporten te beoordelen en het PV van vaststelling van beproeving van visuele inspecties te mogen opstellen en te betekenen.

Er worden in de loop van 2016 nog nieuwe opleidingssessies voorzien.

SUBSIDIEBESLUIT

Door de verschillende jaren heen werd het subsidiebesluit een aantal keer aangepast en bijgestuurd, maar de fundamentele aspecten van de procedure werden niet gewijzigd. Een grondige herziening van het subsidiebesluit lijkt nu aangewezen.

Projecten worden vandaag gesubsidieerd op basis van de uitgevoerde rioleringswerken, de bijhorende wegenwerken zijn niet subsidieerbaar. Omdat tot nu toe ook de buffering van het hemelwater in aanmerking komt voor subsidiëring, zien wij dat er vaak RWA-buizen worden gelegd om het hemelwater in op te vangen en te bufferen. Zeker in een landelijke omgeving is het niet altijd nodig - en vaak ook niet wenselijk - om naast een droogweerafvoer (DWA) systematisch een regen-waterafvoer (RWA) met grote buffercapaciteit aan te leggen. Wanneer het hemelwater naar de wegberm kan afstromen en daar in de bodem infiltreren, of zijn weg kan vinden naar het bestaande grachtenstelsel, is er helemaal geen RWA nodig. Hoewel deze ontwerpregel vandaag reeds in de 'Code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringsystemen' staat, wordt hij nog onvoldoende toegepast.

Door het hemelwater, dat op het wegdek terecht komt, niet af te voeren maar bij voorkeur ter plaatse te laten infiltreren, wordt ook de ongelijke behandeling tussen het openbare en het particuliere domein weggewerkt. Al het hemelwater dat op daken en verhardingen van particuliere percelen terecht komt, moet overeenkomstig de gewestelijke hemelwaterverordening steeds naar een infiltratievoorziening geleid

worden, voor zover het niet nuttig gebruikt kan worden. Slechts uitzonderlijk kan een afwijking verleend worden om het opgevangen hemelwater van het eigen perceel af te voeren, en dan nog enkel na buffering en met een beperkt lozingsdebiet.

Voorname aanpassingen vergen echter een grondige wijziging van het subsidiebesluit wat op korte termijn geen optie is.

Maar ook kleinere aanpassingen kunnen ongetwijfeld tot efficiëntiewinsten leiden. De lange doorlooptijd van een project, tussen opname op een subsidieprogramma en de uiteindelijke uitvoering kent een aantal nadelen.

VLARIO werkt, vanuit de werkgroep 1 en de werkgroep gemeenten, samen met alle betrokken actoren mee aan de herziening van het subsidiebesluit. We hopen stiekem dat bevoegd minister Joke Schauvliege tijdens de VLARIO-dag 2016 de primeur levert en een deels gewijzigd subsidiebesluit kan voorstellen.

OPLEIDINGEN & STUDIEDAGEN

WIJZIGINGEN STANDAARDBESTEK 250 3.1

28 januari 2016 - ANTWERPEN

2 februari 2016 - ZWIJNAARDE

ONTWERP VAN RIOLERINGEN – MODULE 11: VERKAVELINGEN

27 januari 2016 - ZWIJNAARDE

3 februari 2016 - LUBBEEK

VLARIO-DAG

22 maart 2016 - ANTWERPEN

Meer informatie en inschrijvingen over onze activiteiten en opleidingen via www.vlario.be/overzicht/activiteiten/opleidingen-studiedagen

Verantwoordelijke uitgever
Wendy Francken

VLARIO vzw
De Schom 124, 3600 Genk

Telefoon: 03/827.51.30
Fax: 03/289.01.40
info@vlario.be

www.vlario.be